

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 52/2568

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 5 ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลมณฑลทหารบกที่ 37 ศาลผู้รับความเห็น พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปราบปรามการทุจริต 1 ภาค 5 โจทก์ นางสาว ก. ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน โจทก์ร่วม ร้อยโท พ. ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มาตรา 6, ป.อ. มาตรา 83, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มาตรา 34

ย่อ / หลักกฎหมาย

พนักงานอัยการยื่นฟ้องจำเลยทั้งสองซึ่งรับราชการในสังกัดกองทัพบก กรณีจำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิด โดยจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ฝึกทหารใหม่ รู้เห็นและอนุญาตให้จำเลยที่ 2 ครุฑนายสิบสั่งลงโทษพลทหาร ก. ผู้ตาย ด้วยท่าออกกำลังกาย (ท่าพีที) เป็นเวลานานเกินสมควรและให้นอนเต็นท์ภายนอกโรงเรือนนอนในสภาพที่เสื้อผ้าเปียกชื้นทั้งคืนในสภาพอากาศที่มีฝนตกและหนาวเย็นกว่าปกติ ทำให้พลทหาร ก. เจ็บป่วยและถึงแก่ความตาย ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 และประมวลกฎหมายอาญา จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ จำเลยทั้งสองขอให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 5 ส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 212 ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาโดยเห็นว่า จำเลยทั้งสองขอที่จะยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้โดยตรง จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 5 พิจารณาแล้วเห็นว่า โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ซึ่งมาตรา 34 บัญญัติให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นศาลที่มีเขตอำนาจเหนือคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รวมถึงคดีซึ่งผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นบุคคลซึ่งในอำนาจศาลทหารในขณะที่กระทำความผิดด้วย คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลมณฑลทหารบกที่ 37 พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารกระทำความผิดต่อบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร และเกิดเหตุในบริเวณที่ตั้งหน่วยทหาร จึงถือเป็นกิจของทหารโดยแท้และมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงานอื่น คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร คณะกรรมการพิจารณาแล้ว กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร เห็นว่า หลักการพิจารณาเขตอำนาจของศาลทหารในเวลาปกติที่ยึดหลักเขตอำนาจศาลเหนือตัวบุคคลผู้กระทำตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 เป็นหลักการพิจารณาเขตอำนาจศาลทหารในกรณีที่มีการฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดอาญาทั่วไปที่ได้มีกฎหมายบัญญัติให้คดีอาญานั้นอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอื่นใดโดยเฉพาะ เมื่อปรากฏว่า ภายหลังจากพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 ใช้บังคับ มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยมาตรา 34 บัญญัติว่า "ให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นศาลที่มีเขตอำนาจเหนือคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รวมถึงคดีซึ่งผู้

กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นบุคคลซึ่งในอำนาจศาลทหารในขณะกระทำความผิดด้วย" อันเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ไว้โดยเฉพาะ และเป็นบทบัญญัติที่ตัดอำนาจศาลอื่นไม่ให้พิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แม้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นนายทหารประทวนประจำการ จำเลยทั้งสองจึงเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะกระทำความผิด แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องว่าจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 กล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกันลงโทษหรือกระทำความผิดด้วยประการใดที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นเหตุให้ผู้ตายถูกกดขี่ทอนคุณค่าหรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานความเป็นมนุษย์ หรือเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจ โดยมีคำขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มาตรา 6 มาตรา 36 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มาตรา 34 บัญญัติให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นศาลที่มีเขตอำนาจเหนือคดีความผิดซึ่งผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นบุคคลซึ่งในอำนาจศาลทหาร ในขณะกระทำความผิดด้วยโดยเฉพาะ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/52/2568>